

Sygn. akt III KO 62/20

POSTANOWIENIE

Dnia 5 sierpnia 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Stępka

w sprawie M. M.

oskarżonego o czyny z art. 212 § 1 i 2 k.k.,

po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 5 sierpnia 2020 r.

wniosku Sądu Rejonowego w T. o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu w trybie art. 37 k.p.k. (sygn. akt VIII K (...)),

na podstawie art. 37 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

przekazać sprawę do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w G..

UZASADNIENIE

Aktem oskarżenia z dnia 17 września 2019 r. (skierowanym według właściwości do Sądu Rejonowego w T.) Prokuratura Regionalna w G. oskarżyła M. M. o popełnienie trzech przestępstw z art. 212 § 1 i 2 k.k. na szkodę B. B. (sygn. akt sprawy VIII K (...)).

Postanowieniem z dnia 24 czerwca 2020 r. Sąd Rejonowy w T. zwrócił się do Sądu Najwyższego o przekazanie niniejszej sprawy do rozpoznania przez inny sąd równorzędny, jako że oskarżony jest czynnym prokuratorem Prokuratury Rejonowej w T., zaś pokrzywdzona jest lokalną działaczką społeczną i polityczną.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek Sądu Rejonowego w T. zasługuje na uwzględnienie.

Sąd Najwyższy wielokrotnie podkreślał, że przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu w trybie art. 37 k.p.k. może nastąpić tylko wtedy, gdy realnie występują okoliczności, które mogą stwarzać uzasadnione przekonanie o braku warunków do obiektywnego rozpoznania sprawy w danym sądzie. W zaistniałej sytuacji, rozpoznanie przedmiotowej sprawy przez Sąd miejscowo właściwy, mogłoby nie tylko w odbiorze społecznym, ale także u strony postępowania, wywołać przekonanie o nieobiektywnym działaniu tego organu. W kategoriach dobra wymiaru sprawiedliwości jako warunku przekazania sprawy w trybie art. 37 k.p.k., mieści się również potrzeba kształtowania w opinii społecznej przekonania o obiektywizmie sądów i bezstronności w rozpoznaniu każdej sprawy.

W realiach niniejszej sprawy niewątpliwie występują podstawy do zastosowania powyższej regulacji tak dla zapewnienia optymalnych warunków orzekania, jak i dla wykluczenia potencjalnych spekulacji, że to pozamerytoryczne okoliczności mogłyby wywrzeć wpływ na treść rozstrzygnięcia o zasadności bądź niezasadności oskarżenia. Merytoryczne rozpoznanie tej sprawy przez Sąd Rejonowy w T. w sytuacji, gdy pokrzywdzona wysuwała zastrzeżenia także pod adresem sędziów tego Sądu wnosząc o ich wyłączenie (pismo z dnia 4 sierpnia 2020 r.), może w opinii społecznej wzbudzić wprawdzie bez wątpienia mylne, ale ze wszech miar realne przekonanie, o rozpoznaniu sprawy w sposób nieobiektywny. Trafnie podniósł Sąd Rejonowy, że przekazanie sprawy ze względu na dobro wymiaru sprawiedliwości może okazać się zasadne także w sytuacji, gdy zaistnieje podejrzenie, iż czyn będący przedmiotem postępowania mógł zostać popełniony przez czynnego zawodowo prokuratora. Powołując się na stosowne orzecznictwo Sądu Najwyższego słusznie wnioskujący Sąd zauważa, iż okoliczności związane z pracą oskarżonego w instytucjach wymiaru sprawiedliwości i organach ścigania danego okręgu mogą być przez opinię publiczną odbierane jako poddające w wątpliwość możliwość zachowania obiektywizmu przez sąd miejscowo właściwy, a zatem przez ten fakt dobro wymiaru sprawiedliwości może być zagrożone. Zaistniała więc sytuacja obliguje do sięgnięcia po wyjątkową instytucję, o jakiej mowa w art. 37 k.p.k., skoro postępowanie powinno toczyć się w warunkach, w których prawidłowość orzekania nie będzie wzbudzała, także w społecznym odczuciu, wątpliwości i zastrzeżeń, co do bezstronności procedowania i

rozstrzygania w danej sprawie. Stanowi to przejaw dbałości o dobro wymiaru sprawiedliwości jakim jest także efektywność postępowania oraz wizerunek sądu jako organu niezależnego, w którym orzekają niezawisli sędziowie, co do których nie można czynić zarzutu, iż w swojej służbie kierują się pozamerytorycznymi kryteriami (*por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 8 kwietnia 2010 r., IV KO 36/10, OSNwSK 2010, Nr 1, poz. 715; z dnia 7 października 2004 r., V KO 58/04, LEX nr 186473*).

Implikacją tego stanowiska było przekazanie sprawy do merytorycznego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w G..